

* ॐ श्रीहरिः *

पुनन्तु मा देवजनाः पुनन्तु मनसाधियः ।

पुनन्तु विश्वाभूतानि जातवेदः पुनीहिमाम् ॥

अथर्ववेद

शुद्धि

सनातन અને शाસ્ત્રાનુકુલ છે.

વેદશાસ્ત્ર અને પુરાણોના પ્રમાણો સાથે

મૂળ લેખક

સાહિત્ય ભૂષણ પં० પ્રિયદત્ત શાસ્ત્રી

ત્રી ભારતીય હિંદુ શુદ્ધિ સભા આગ્રાની આજ્ઞાથી

અનુવાદક અને પ્રકાશક

પં० નર્મદાશંકર બાલાશંકર અંકલેશ્વર

મંત્રી હિંદુ મહાસભા દક્ષિણ ગુજરાત.

૫૦૦૦ પ્રથમાવૃત્તિ

સન ૧૯૨૪.

૬૧૬૬૨

पतित परावर्तन

उतदेवा अवहितं देवा उप्रयथा पुनः उतागश्चक्रुध देवा देवा
जीवथा पुनः ॥ ऋ० १० । १३७ । १

धर्म दान देवानी आशा ।

ॐ इन्द्रं वर्धन्तो अप्तुरं अपद्यन्तो अरावणः

कृणवन्तो विश्वमार्यम् ॥ ऋग्वेद १-६३-५

अर्थ—परमेश्वरना नामने आगण वधारतां मधणा ससारने आर्य
अनावता अनावता अधर्मांशाने पाछण नाभी हर्द आगण वधा.

समानी प्रपा सहवोऽन्नभागः समाने योक्त्रे सहवो युनज्मि

॥ ६ अथर्व ॥ कां० ३ सुत्र ३०

अर्थ—तमांशं लोभन आदि व्यवहारो अत्र समानताची प्रेम
राभी दशे.

पौण्ड्रकाश्चौड द्रविडा. काम्बोजा यवनाः शकाः
पारदापल्लवाश्चीनाः किराता दग्दाखशः ॥ १५ ॥ मुखबाहु
रूपज्ञानां या लोके जातयो व हिः । म्लेच्छ वाचाश्चार्य
भाषा सर्वे ते दस्यवः स्मृताः ॥ १६ ॥ महाभारत

प्रकाशक—पं. नर्मदाशंकर आलाशंकर अकलेश्वर.

मुद्रत—अज्ञानपुरी, भागण बाळवाणी पो.ग. अनाविल लोखनी आगुभां

आवेला “श्री अनाविल अंधु” प्री. प्रेसमा

गोविंदलाल आह्लाभाभ नायकें छापी.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૫૬૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૨૩૧૧૫

વિષય ૫૨: ૪૪૬

* ૐ શ્રી હરિ: *

શુદ્ધિ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંસ્થા

ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંસ્થા અને શાસ્ત્રાનુકૂલ છે.

આજકાલ મોલેસલામ ગરાસીયાઓની શુદ્ધિને જોઈને કેટલાક શાસ્ત્રોથી અજાણુ લોકને કહેતાં સાંભળીએ છીએ કે “એ બ્રજાચાર છે, અધર્મ છે, શુદ્ધિનું શાસ્ત્રો અને પુરાણોમાં કંઈ પ્રમાણુ નથી મળતું.” ખુદ મહાત્મા ગાંધીજી જેવા સત્યાગ્રહી પણ વેદશાસ્ત્રોથી પુરતા જાણુકાર ન હોવાથી અને પુરતી તપાસ કે ચાકસાઈ કરવાનો વખત ન મળવાથી યા તો બીજા ધર્મ કારણથી આવી મિથ્યા ભ્રમજનનાં ફસાઈ લખે છે કે “મારા અભિપ્રાય પ્રમાણુ તો ખ્રીસ્તી ધર્મમાં અને એથી આજા પ્રમાણુમાં ઇસ્લામમાં જેમ પરધર્મીને વટનાવી પોતાના ધર્મમાં લેવાનો વિધી રહેલો છે તેવી વસ્તુ હિંદુધર્મમાં છેજ નહિ.” આ મહાત્માજીનો અભિપ્રાય જે ધર્મમાં પોતે જન્મ્યા છે તેના ધર્મશાસ્ત્રોના અવલોકન અને વિચારણા માટે આજો અવકાશ મળેલો હોય તેને લીધે કદાચ હોય. આવા લોકોનો ભ્રમ દૂર કરવા માટે શાસ્ત્રો અને પુરાણોમાંથી કેટલાક પ્રમાણુ આપવામાં આવે છે કે જેથી આ ભોળા હિંદુઓને માલૂમ પડે કે આપણાં ધર્મશાસ્ત્રોમાં શુદ્ધિનું વિધાન છે એટલુંજ નહિ પણ પુરાણોમાં તો એવા સંકટો ઉદ્ધારણો મલી આવે છે કે જેથી આપણું સિદ્ધ થાય છે કે હમારા પૂર્વજ ઋષિ મુનીઓ અને રાજા મહારાજાઓએ લાખો કરોડો (બૌદ્ધ અને) મ્લેચ્છોને શુદ્ધ કરીને ફરીથી સનાતન ધર્મ-હિંદુ જાતિમાં મેળવી લીધા હતા.

તે વખતના હિંદુ નેતાઓ અને ઋષિમુનીઓ હિંદુ જનતાની સંખ્યા ઘટતાં ગૌવધ અને હિંસા વધે છે એ સારી રીતે સમજતા હતા અને

પવિત્ર મહાનુભાવ પુર્વજોએ અહિંસા ધર્મની વૃદ્ધિ માટે હિંદુ જનતાની સંખ્યા ઘટતી અટકાવવા કેવા ભગીરથ પ્રયત્નો શાસ્ત્રાનુકુલ કર્યા છે તે નીચેનું વાંચતાં જણાશે. એથી વિરુદ્ધ કામ કરનારને હિંદુ જનતા હિંદુ જાતિના ઉપકારક કે નેના તરીકે ગણો ન શકે. પતિત પાવન શ્રીમદ્ શંકરાચાર્યના ઝળાહળતા જમાના પછીથી કેટલાંક વર્ષો વીતી ગયાં અને ત્યાર પછીથી છેલ્લા પાંચસો વર્ષથી વિદ્યા અને ધર્મશાસ્ત્રોના અજ્ઞાનનો એક અંધકારમય જમાનો આવ્યો, જેમાં અનેક તાર્કિક મતોના રાક્ષસ ફાટ્યા. સામાન્ય પ્રજામાં ધર્મનું ગાઢ અજ્ઞાન ફેલાયું અને ખુદ બ્રાહ્મણોમાં પણ ધર્મ સંબંધી ઉંડા અભ્યાસની ખામી હતી અને તેથી આ અંધકારમય જમાનામાં ધર્મના નામની ખુબો મારી હિંદુ સમાજે કરોડો હિંદુ ભાઈઓને ગુમાવી દીધા પરંધર્મીઓની સંખ્યાને વધારી પોતાની જાન અને ધર્મ ઉપર કુહાડાના ધા માર્યા છે, તથા અહિંસા અહિંસા કહી હિંસા અને બદ્દેલી હિંદમાં વધારી દીધી છે, ધર્મનું અને હિંદુ જનતાનું અપમાન થયા કરે છે, ન્યાં જુઓ ત્યાં હિંદુઓ માર ખાય છે, ગાદસ્યા થાય છે, સ્ત્રીઓના સતીત્વ લૂંટાય છે. તમારા ધર્મ સ્થાપક પુર્વજો આવા બ્હીકણ કે નામદ ન હતા. તેઓએ ધર્મ બ્રહ્મ તે શું પણ વિધર્મીઓની શુદ્ધિ કેવી નીડરતાથી શાસ્ત્રીય રીતે કરી છે તેના અનેક દાખલા અહીં પ્રમાણ સાથે આપીએ છીએ. શ્રીમન્ શંકરાચાર્યે તો પોતાના પુકેલા શંખનો ધ્વની જે જે સાંભળે તેઓને શુદ્ધ થયેલા ગણેલાં છે.

મહાત્મા કૃષ્ણ ઋષીએ કરેલ શુદ્ધિ

ભવિષ્ય પુરાણ પ્રતિ સર્ગ પર્વ ૪ અધ્યાય ૨૧ માં લખ્યું છે કે દેવી સરસ્વતીની આજ્ઞાથી કૃષ્ણ ઋષિએ મિશ્ર દેશમ જઈ દશ હજાર મ્હેચ્છોની શુદ્ધિ કરી. તેમને સંસ્કૃત ભણાવી

ભારત વર્ષમાં લાવ્યા અને તેમાંથી એ હજારને વેચ્ય બનાવ્યા, વળી એજ અધ્યાયમાં વર્ણવે છે કે અગ્નિવંશજ રાજાઓની સહાયતાથી આબ્રહોએ દશ કરોડ ઔધ્યોને શુદ્ધ કરી હિંદુ ધર્મમાં પ્રવેશ કરાવ્યો.

ભવિષ્યપુરાણ પૂતિ સર્ગ પર્વ ચ્વ ૪ શ્ર ૨૧

સરસ્વત્યાજ્ઞયા કળ્પો મિશ્રદેશમુપાયયૌ । મ્લેચ્છાન્ સંસ્કૃત્ય
ચામાણ્ય તદા દશસહસ્રકાન્ ॥ વશીકૃત્ય સ્વયંપ્રાપ્તો બ્રહ્માર્વેત
મહોત્તમે । તેસર્વે તપસાદેવી તુષ્ટ વુશ્ચ સરસ્વતીમ્ ॥ ૧૨॥

પશ્ચવર્ષાન્તરેદેવી પ્રાદુર્ભુતા સરસ્વતી । સપત્નીકાશ્ચ
તાનમ્લેચ્છાન્ શૂદ્રવર્ણાયચા કરોત્ ॥ કાર વૃત્તિ કરાઃ
સર્વે વમ્ભૂર્વહુપુત્રકાઃ । દ્વિસહસ્રસ્તદા તેષાં મધ્યેવૈશ્યાઃ
વમ્ભુવિરે ॥ તન્મધ્યે ચાચાર્ય પૃથુર્નામ્ના કશ્યપસેવકઃ ।
તપસા ચ તુષ્ટાવ દ્વાદશાઙ્ગ મહામુનિમ્ ॥૧૩॥

તદા પ્રસન્નોભગવાન્ કળ્પોવેદવિદામ્બરઃ । તેષાં ચકાર
રાજાન્ રાજપુત્ર પુરંદરૌ ॥૧૪॥

આગળ એજ અધ્યાયમાં કથા લખી છે કે વૈષ્ણવ સંપ્રદાયના
શ્રી કૃષ્ણ ચૈતન્યદેવતા મુખ્ય શિષ્ય સ્વામી રામાનંદજી આચાર્ય નિમ્બાર-
કિયજી, શ્રી વિષ્ણુ સ્વામીજી તથા આચાર્ય વાણીભૂપણ આદિ સાત
આચાર્યોએ દરિદ્રાર, પ્રયાગ, અયોધ્યા કાશી અને કાંચી નગરી વગેરે
તીર્થ સ્થાનોમાં જઈને લાખો મ્લેચ્છ લોકોને પવિત્ર વૈષ્ણવ ધર્મનો
ઉપદેશ દઈને હિંદુ ધર્મમાં દાખલ કર્યા. જેમને સશય હોય તેમણે
ભવિષ્ય પુરાણનો આ અધ્યાય જોઈને અથવા વિદ્વાનો પાસેથી સાંભળી
લઈ પોતાનો સંદેહ મટાડવા. વિસ્તાર ભયથી આખી કથા અમે અહીં
આખી શકતા નથી.

જ્યારે હમારા પુણ્ય શાસ્ત્રોમાં પૂરેપૂરા મ્લેચ્છોને શુદ્ધ કરી હિંદુ ધર્મમાં હમારા ધર્માચાર્યો દ્વારા પ્રવેશ કરાવવાનો વિધાન મલી આવે છે તો પછી મોલેસલામ રાજપુતો તો થોડાઘણા મુસલમાની રીવાજો સિવાય હિંદુજ છે એમને મુસલમાન કહેવા એ મહા અનર્થ અને હિંદુધર્મની અશકરી કરવા રૂપ છે કારણ કે એમનો મુસલમાનો સાથે દીકરી લેવાનો બીલકુલ સંબંધ નથી અને ઘણી જગ્યાએ એમની સાથે ખાવા પીવાની અટકાયત પણ હિંદુઓ જોડલીજ સખત છે.

ધર્મશાસ્ત્રોમાં તો દેવસ મુનીએ દેવસ સ્મૃતિમાં ગોહત્યાગ મ્લેચ્છાનુ એકું ખાનારાની પણ શુદ્ધિનું વિધાન નીચે મુજબ બતાવ્યું છે.

बलाहासी कृतो म्लेच्छैश्चाण्डालाद्यैश्च दस्युभिः ।
अशुभं कारितं कर्म तथा गवादि प्राणि हिंसनम्
उच्छिष्ट मार्जगं चैव तथा तस्यैव भक्षणम्
तत्स्त्रीणां च तथा मंग स्ताभिश्च सह भोजनम्
इत्यादि (गणबीर प्रायश्चित्ते)

અર્થ—જેને મ્લેચ્છો ચોર કે ચાંડાલોએ જળરક્ષમ્ની દાસ બનાવ્યા હોય અને તેમનાથી ગોઆદિ પ્રાણીઓની હત્યા કરાવી હોય અથવા પોતાનું એકું ખવડાવ્યું હોય અથવા તેમની સ્ત્રીઓની સાથે ભોજન અથવા સંગ કર્યો હોય તો તેમની શુદ્ધિ કૃચ્છ સાંતપન વ્રતથી થાય છે.

આપત્તિના વખતે મોટા મોટા ઋષિ મુનીઓએ પણ અબહ્ય ભક્ષણ કરી પોતાના પ્રાણુની રક્ષા કરી છે. મહાભારત શાંતિ પર્વ અ. ૧૧ માં લખ્યું છે કે મહર્ષિ વિશ્વામિત્રે ચાંડાલને ઘેર ભોજન કરી પોતાનો પ્રાણ બચાવ્યો એ ઉપરાંત

શ્વમાંસ મિચ્છન્ના તર્જિતું ધર્માર્ધમ વિચક્ષણઃ

પ્રાણાનાં પરિરક્ષાર્થં વામદેવો ન લિપ્તવાનઃ

મનુઃ અ૦ ૧૦ શ્લો૦ ૧૦૬

અર્થ—ધર્મ અધર્મના જ્ઞાતા બ્રૂખ્યા થયેલ વામદેવ ઋષિએ પ્રાણની રક્ષા માટે કુતરાંતું માંસ ખાવાની ઇચ્છા કરી પણ પાપી ન થયા કેમકે શાસ્ત્રોમાં લખ્યું છે કે

આપદ્ગતો દ્વિજોઽશ્નીયાદ ગૃહ્ણીવાદ્વા યતસ્તતઃ

ન સ લિપ્યતે પાપેન પદ્મપત્રમિવામ્ભસા

ઋ૦ પા૦ ૬—૩૧૮

અર્થ—આપત્તિમાં પરેસો દ્વિજ એટલે બ્રાહ્મણ ક્ષત્રિય વૈશ્ય ન્યાં મહે ત્યાંથી ખાઈ લેવાથી પણ જન્મમાં રહેલા ક્રમસ માફક પાપથી લેખાતો નથી. વળી આપત્તિ સમયે પરાશર સ્મૃતિમાં આજ્ઞા છે કે

દેશભંગે પ્રવાસે ચ વ્યાધિષુ વ્યસનેષ્વપિ

રક્ષેદેવ સ્વદેહાદિ પશ્ચાદ્ધર્મ સમાચરેત્

પરા૦ ૭—૪૧

અર્થ—દેશમાં ગડબડ થઈ હોય તે વખતે, પરદેશમાં, ખીમારી અને વ્યસનની મુશીબતમાં પોતાના શરીર વગેરેની રક્ષા કોઈ પણ રીતે કરી લઈ પછીથી શાંતિના સમયમાં ધર્મ વ્રત આદિ કરી લેવાં.

આપત્તિનાં સમયમાં અથવા જળરજસ્તીથી જો કોઈથી કાંઈ અશુભ કામ થઈ ગય તો જાતિસભા (પંચાયત) વિદ્વાન બ્રાહ્મણોની સહાયતાથી દેશવ્રાજને અનુસરી તેમને પ્રાયશ્ચિત કરાવી પોતાની જાતિમાં મેળવી શકે છે. પંચાયતના વિષયમાં પરાશર મુની લખે છે કે—

પરિવહશાવરા પ્રોક્તા બ્રાહ્મણૈર્વેદપારગૈ

સા યદ્બ્રૂયાત્સ ધર્મઃ સ્યાત્સ્વયમ્ભૂ ભૂરિત્યકલ્પયત્

ઋહ૦ પા૦ અ૦ ૬

જે પંચાયતોમાં વેદોને જાણવાવાળા ૧૦ વિદ્વાન આજ્ઞાણ હોય તો તેવી પંચાયત જે કાંઈ નિર્ણય કરે તો તે ધર્મ કહેવાય છે. જે દશ વિદ્વાન આજ્ઞાણો ન મેળવી શકાય તો વશિષ્ઠજી ઋષિ કહે છે કે—

ચત્ત્વારો વાં ત્રયો વાપિ યં બ્રુયુર્વેદપારગાઃ

સધર્મ હતિ વિજ્ઞયો નેતરેષાં સહસ્રશઃ ૨

આર અગર ત્રણ પણ વેદ શાસ્ત્ર જાણવાવાળા વિદ્વાન આજ્ઞાણ જે સભામાં હોય તેની સંમતિ ધર્માનુકુળ છે અને એ સિવાયના દળરો અજ્ઞાનીઓની સંમતિ હોય તો પણ ધર્માનુકુળ નથી. મનુભટ્ટારજી કહે છે કે—

અવ્રતાનામમન્ત્રાણાં જાતિમાત્રોપજીવિનામઃ

સહસ્રશઃ સમેતાનાં પરિષ-ત્વં ન વિચતે

મનુઃ અ૦ ૧૧ શ્લો૦ ૧૧૪

અર્થ—ત્રતથી રહિત વેદમંત્રો ન જાણવાવાળા કેવલ વ્રતિ અભિ-માન ઉપર ભાર દેનારા દળરો મનુષ્ય એકદા થાય તો પણ તેને પંચાયત ન કહી શકાય. એ માટે પરાશર મુની લખે છે કે

ન સા વૃદ્ધૈર્ન તરુણૈર્ન સુરુપૈ ધર્નાન્વિતૈઃ

ત્રિભિરેકેન પરિષત્સ્યાદ્વિદ્વદ્વિ વિંદુષાપિવા

બૃહ૦ પારા૦ અ૦ ૬ શ્લો૦ ૬૮

અર્થ—ધર્મનો નિર્ણય કરવામાં ઘરડા કે જુવાન, ખુબસુરત અગર અમીરોની સભા પંચાયત નથી ગણાતી પણ જેમાં ત્રણ અગર એકપણ વિદ્વાન હોય તે પંચાયત ધર્મ નિર્ણય કરવાનો અધિકાર ધરાવે છે. એ પંચાયતનું કર્તવ્ય છે કે.

દેશં કાલં વયઃ શક્તિં પાપં ચાવેક્ષ્ય યત્નતઃ

પ્રાયશ્ચિતં પ્રકલ્પ્યં સ્યાદ્વત્રસ્યાદસ્ય નિષ્કૃતિઃ

મનુઃ અ૦ ૧૨

અર્થ—દેશકાલને તપાસી શુદ્ધ થવાવાળાની ઉમર અને શક્તિનો તથા પાપના પ્રમાણનો ખરાબર વિચાર કરી પંચાયતે પ્રાયશ્ચિતનો નિશ્ચય

કરાવે અને તે વડે અશુદ્ધની શુદ્ધિ કરવી. એવીજ મતલબની આજ્ઞા યાત્રવલ્કય મહારાજની છે.

આ શાસ્ત્રીય આજ્ઞાનુસાર અખિલ ભારતીય ક્ષત્રિય મહાસભાએ મદ્રાસના રાજપુતોને શુદ્ધ કરી પોતાની બીરાદરીમાં ભેળવી લેવાનો દેવસેા કર્યો છે, અને સમસ્ત ભારતની સનાતન ધર્મ સભાઓના પ્રતિનિધિ સ્વરૂપ ભારત ધર્મ મહામંડલ જેમાં સમસ્ત ભારતના મોટા મોટા વિદ્વાનો સામીલ છે તેમણે મદ્રાસો (મોલેસલામ રાજપુતો)ને શુદ્ધ કરી પોતપોતાની જ્ઞતિમાં ભેળવી લેવા આજ્ઞા દીધી છે અને તે મુજબ હિંદુ શુદ્ધિ સભા તેમને શાસ્ત્ર વિધિથી શુદ્ધ કરવાનું કાર્ય કરી રહી છે.

શુદ્ધિ ન કરનારને લાગતું પ્રાયશ્ચિત.

વિધર્મિયોના બહેકાવવાથી અથવા કોઇ લોભ કે દેવને વશ થઈ જે જ્ઞતિ અગર પંચાયત પ્રાયશ્ચિત કરાવી શુદ્ધિ કરવા યોગ્યની શુદ્ધિ ન કરે તો તે પોતે તેવાજ પાપના ભાગી થાય છે. જે મનુષ્યલખે છે કે.

આર્ત્તાનાં માર્ગ માણાનાં પ્રાયશ્ચિત્તાનિ યે દ્વિજાઃ
જાનન્તેઽપિ ન યચ્છન્તિ તુ વૈ યાન્તિ મમં તુ તૈઃ
મનુ ૧૧ અ૦

અર્થ—જે દ્વિજે શુદ્ધિ માગનારને જાણી બુઝને પ્રાયશ્ચિત નથી કરાવતા તો તે પ્રાયશ્ચિત માગનારનું પહેલાનું તથા હવે પછી જે પાપ કરશે તે સઘળા પાપો તે દ્વિજેને લાગે છે. હમારા ઋષિ મુનીયોએ અશુદ્ધ મનુષ્યને શુદ્ધ કરવા માટે ગાયત્રી ગંગાસ્નાન આદિ અનેક ઉપાયો શાસ્ત્ર પુરાણોમાં બતાવ્યા છે. એ ઉપાયો બતાવ્યા છે એટલુંજ નહિ પણ તે મુજબ લાખો કરોડો મનુષ્યોને શુદ્ધ કરી હિંદુ ધર્મમાં દાખલ કર્યા છે.

ગાયત્રી મંત્રથી શુદ્ધિ.

ગાયત્રી પરમા દેવી ભુક્તિ મુક્તિ પ્રદા ચ તામ્
યો જપેત્તસ્ય પાપાનિ વિનશ્યન્તિ મહાન્ત્યપિ. ગુરુડ પુરાણ

ગાયત્ર્યા શત સાહસ્રં સર્વપાપ હરંસ્મૃતમઃ

પૃ૦ પા૦ ૬-૨૫૧

અર્થ-ગાયત્રી દેવી રક્ષા કરનાર તથા મુક્તિ આપવાવાળી છે જે તેનો જપ કરે છે તેના મોટા મોટા પાપ પણ નાશ પામે છે. એકલક્ષ ગાયત્રીનો જપ દરેક પાપનો નાશ કરે છે.

ગાયત્ર્યાસ્તુ પરં નાસ્તિ શોધનં પાપ કર્મણામ્

અર્થ-પાપનું નાશ કરવા માટે ગાયત્રીથી વધારે મોટું બીજું કોઈ સાધન નથી.

ગંગા સ્નાનથી શુદ્ધિ.

વાહ્મનઃ કર્મજૈર્ગસ્તઃ પાપૈરપિ પુમાનિહ

વીક્ષ્ય ગંગાં ભવેત્પૃતોઽગ્ર નાસ્તિ તુ સંશયઃ

મનવાણી અને શરીરના પાપોથી ભરેલો મનુષ્ય પણ ગંગાના દર્શન કરવાથી પણ શુદ્ધ થાય છે.

ભગવાનના નામસ્મરથી શુદ્ધિ.

ૐ અપવિત્રઃ પવિત્રો વા સર્વાવસ્થાં ગતોઽપિષાં

યઃ સ્મરેત્પુષ્કરીકાક્ષં સ બાહ્યાભ્યન્તરઃ શુચિઃ

અર્થ-પવિત્ર કે અપવિત્ર ગમે તેવી દશામાં હોય તોપણ ભગવાનના સ્મરણ માત્રથી બાહ્ય તથા અંદરથી શુદ્ધ થઈ જાય છે.

રામનામથી શુદ્ધિ.

શ્રી રામ રામ રામેતિ ચે વદન્ત્યતિ પાપિનઃ

પાપ કોટિ સહસ્રે ભ્યસ્તેષાં સન્તરણં ધ્રુવમ્

અતિ પાપી પણ ત્રણ વાર રામનામ ઉચ્ચારે તો કરોડો પાપોથી છુટી શુદ્ધ થાય છે. મહાત્મા તુલસીદાસજી વધારામાં નીચે મુજબ દુહો કહે છે.

શ્વપચ શબગ ચલ યવન જડ પામર કોલ કિરાત
રામ કહત પાવન પરમ હોત ભુવન વિખ્યાત
તું રાં અં કાં

વિપ્રના ચરણામૃતથી શુદ્ધિ.

નश्यन्ति सर्व पापानि द्विजहत्यादिकानि च
कणमात्रं भजेद्यस्तु विप्रांग्रिमलिलं नरः

પં પું વ્રં ચં ડં અં

આહ્વાનના ચરણામૃતના એક ટીપાના ત્રણ કરનાગ્ના બ્રહ્મહત્યાની તમામ પાપો નાશ થાય છે.

પ્રાણાયામ અને વ્રતો આદીથી શુદ્ધિ.

યાજ્ઞવલ્ક્ય —

प्राणायाम शतंकार्यं सर्वपापा पनुत्तये उपपातक
जाताना मनादिष्टस्यैवैवहि પ્રં ૫ શ્લોં ૩૦૫

અર્થ—ગૌડલા આદિ પંડ નાનાં નાનાં પાપો અને ગતિથી ભ્રષ્ટ થએલા એવાં એવાં પાપો સો પ્રાણાયામ કરવાથી નાશ પામે છે.

અર્થ—જેમણે એક વરસથી વધારે સમય ભ્રેમોનું અન્ન ખાધું છે, ભ્રેમોનો સહવાસ કર્યો છે; તેમની શુદ્ધિ ત્રણ દિવસનું વ્રત કરવાથી થાય છે.

**મ્લેચ્છાન્નમ્લેચ્છ સંસ્પર્શ મ્લેચ્છેનસહસ સ્થિતિઃ વત્સરં
વત્સરાદુર્જ ત્રિરાત્રેણ વિશુદ્ધયતિ દેવલ સ્મૃતિ**

ઉપરોક્ત શાસ્ત્રોક્ત ઉપાયોમાંથી વિદ્વાનો પાસેથી પ્રાચિનવ્રતો નિશ્ચય કરાવી આહ્વાનો પાસે યથાવિધિ પ્રાચિન કરાવી ચત્તોપવિત પહેરાવવું.

તેણાં સ્વયમેવ શુદ્ધિ મિચ્છતાં પ્રાયશ્ચિત્તાનન્ત રમુપન
ચનમઃ આપં સૂત્ર

અર્થ-એ અશુદ્ધ થયેલાને જો તેઓ પોતે શુદ્ધિની ઈચ્છા કરે તો શુદ્ધિ પછી યજ્ઞોપવિત પહેરાવવું એમ આપસ્તમ્ય સુત્રમાં કહે છે. હવે યજ્ઞોપવિત માટે દેવલ મુની નીચે મુજબ આજ્ઞા દે છે.

પ્રાયશ્ચિત્તે વિનીતે તુ તદા તેષાં કલેવરે

કર્તવ્યઃ સૂત્ર સંસ્કારો મેઘલા દણ્ડ વર્જિતઃ

અર્થ-અશુદ્ધિના પ્રાયશ્ચિત્ત થયા પછી એમના શરીર પર મેઘલા તથા દંડ સિવાયનો યજ્ઞોપવિત સંસ્કાર કરવો અને યજ્ઞોપવિત અપાય કે તરતજ તેને પોતાની જાતિમાં મેલવી લેવાની આજ્ઞા નીચેના સુત્રથી દેવલ નાપિ આપે છે.

તદાસૌ સ્વકુદુમ્બાનાં પંક્તિ પ્રાપ્નોતિ નાન્યથા

મનુ સ્મૃતિમાં મનુ મહારાજ અધ્યાય ૧૧ માં જણાવે છે કે

સર્વાણિ જ્ઞાતિ કર્માણિ યથા પુર્વ સમાચરેત્

અર્થ-શુદ્ધ થયા પછી તે પહેલાંની માફક પોતાના મૂળ વર્ણના તમામ ક્રમો તેણે કરવાં.

એ સત્ય છે કે મોલેસલામ ગજપુત્રોમાં મુસલમાનો જેવા થોડાક રીતરીવાજ છે અને તેથી રાજપુતો તેમના લાથનું બોજન લેતા નથી પરંતુ ગંગાજલ, પંચામૃત તુલસીદલ, યજ્ઞ રામનામ અને ગાયત્રીમંત્રાદિથી આત્મણોદ્ધાર શુદ્ધિ થતાં અને એવી મુસલમાની રસમો છોડી દેતાં અને બીની શકે ત્યાં યજ્ઞોપવિત ધારણ કરતાં રાજપુતોને એમની જોડે રેડી બેડી વ્યવહાર રાખવામાં કોઈ જાતનો શાસ્ત્રાક્રમ કે વ્યવહારીક કોઈપણ જાતનો વાંધો હોવા ન જોઈએ કારણ કે હિંદુ શાસ્ત્રોમાં સ્પષ્ટ આજ્ઞા છે કે.

કૃત્વા પાપં હિ સન્તપ્ય તસ્માત્તાપાત્પ્રમુચ્યતે

નૈવં કુર્યાં પુનરિતિ નિવૃત્યા પૂયતે તુ સઃ

મનુસ્મૃતિ અધ્યા ૧૧ શ્લોક ૨૩૦

જે મનુષ્ય પાપ કરી પશ્ચાત્તાપ કરે છે અને ફરીથી ન કરવાની પ્રતિજ્ઞા લે છે અને હંમેશાં એ પાપથી દુર રહે છે તો તે શુદ્ધ થઈ જાય છે.

एनस्त्रिभिर निर्णिकैर्नार्थं किचित्सहाचरेत्
कृत निर्णेजनार्श्चैव न जुगुप्सेत कर्हिचित्

મનુ સ્મૃતિ અ. ૧૧.

શુદ્ધ કરવા યોગ્ય મનુષ્ય જોડે પાપોનાં કોઈ પ્રકારનો સંબંધ ન રાખવો અને શુદ્ધિ થઈ ગયા પછી તેની જોડે વ્યવહારમાં ભેદભાવ ન રાખવો.

વિષય પુરાણમાં લખ્યું છે કે

क्षत्रियाश्चतेधर्म परित्यागाद् ब्राह्मणेश्च परित्यक्ता म्लेच्छतां
ययुः वि० प्र० ४, ३

અર્થ-જો ક્ષત્રિયો અધર્મો આચરણ કરે અને બ્રાહ્મણો તેમનાં ત્યાગ કરે એટલે તેઓ મ્લેચ્છપણાને પ્રાપ્ત થાય છે. જ્યારે એમ છે તો તેમને 'મ્લેચ્છપણામાંથી' છોડાવવા જ્યારે તેવા ક્ષત્રિયો અધર્મશી મ્લેચ્છપણાના રોગમાંથી મુક્ત થવા ઇચ્છતાં મહાનુભાવ અત્રિ ઋષિ આ મહારોગની નીચે મુજબની દવા બતાવે છે.

अंगीकारेण बंधूनां ब्राह्मणानुग्रहेण, पूयते तत्र पापिष्टा
महापाति किनोऽपिये. अत्रि० २७४

અર્થ-જાતિ ભાઈઓ અંગીકાર કરે અને બ્રાહ્મણોનો અનુગ્રહ મળે તો મોટા મોટા પાતકીયો પણ પાવન થઈ જાય છે. (અત્રિ. ૨૭૪)

હિંદુ શાસ્ત્ર વિધિથી શુદ્ધ થયેલ મનુષ્ય જોડે શુદ્ધિ પછી પોતાના વર્ણ ધર્માનુસાર ભોજનાદિ વ્યવહાર જે કરતા નથી તેઓ પોતાના ધર્મગ્રંથ વેદ શાસ્ત્રોની આજ્ઞા ન માનનાર વેદોનુ અપમાન કરવાવાળા વેદ નિંદક બને છે અને

વેદ નિંદકને મનુ મહારાજે નાસ્તિકો વેદ નિરૂપકઃ નાસ્તિકઃ કહ્યા છે આવા શાસ્ત્રવિધિ છોડી દેનાર માટે કૃષ્ણચંદ્રે ગીતામાં નીચે મુજબનું શાસન કર્યું છે.

યઃ શાસ્ત્ર વિધિમૃત્સૃજ્ય વર્ત્તતે કામ ચારતઃ

ન સ સિદ્ધિમવાप्નોતિ ન સુખં ન પરાંગતિમ્

અર્થ-જો મનુષ્ય શાસ્ત્ર મર્યાદા છોડી દઈ સ્વેચ્છાથી શાસ્ત્ર વિરૂદ્ધ આચરણ કરે છે તેમને સિદ્ધિ મુખ કે મોક્ષ કદી મળતું નથી.

આ ઉપરથી વાંચકને જણાશે કે જોમાં સહેજ પણ અકલ અને પોતાના શાસ્ત્રોપર શ્રદ્ધા હશે તે તો શુદ્ધિનો વિરોધ કરશે નહિ.

સનાતન ધર્મિયો ! સાવધાન !

સનાતન ધર્મિયો સાવધાન થઈ જો જો કે મુસલમાનોના બહે-કાવવાથી ફરી જઈ વેદ નિંદક, નાસ્તિક, જાતિકોહી, ગૌબ્રાહ્મણ વિરોધિ ન બની જતા. અમે તો તમને શાસ્ત્રવિધિ બતલાવી દીધી છે; એ ઉપર ચાલવું કે ન ચાલવું એ તમારું કામ છે.

અહીં સુધી તો અમે શાસ્ત્રીય પ્રમાણથી શુદ્ધિને સિદ્ધ કરી આપી છે હવે અમે કંઈક સાચી બનેલી ઘરનાઓથી સાબીત કરશું કે રાજપુત જાતિ બહુ જુના જમાનાથી પતિતોની શુદ્ધિ કરી પોતાનામાં મેલવી રહી છે અને આજે પણ મેળવી રહી છે. ઘણા પ્રાચીન સમયથી ક્ષત્રિય જાતિએ હુણ, મગ, શક, તુર્ક વગેરે પરદેશીયોને પોતાની અંદર મેળવ્યા હતા, તે વાતને તો અમે આ વખતે રહેવા દઈએ છીએ કદાચ જરૂર પડશે તો બીજી વખત લખીશું.

મથુરા છાત્રામાં અકબરપુર અને ભયગામના મલકાનોને ૭૦-૭૫ વરસ પહેલાં બાહ્ય રાજપૂતોએ ખરેખરા પ્રયત્નથી પોતાની સાથે

મેળવ્યા અને ત્યારથી મેળવ્યા ત્યારથી એમનો દરેક પ્રકારનો સંબંધ રાજપુતોમાં થઈ રહ્યો છે.

અડીગઢ જીલ્લાના સિકન્દરપુર ગામના મલકાનોને જયસ ધારના ઠાકુરોએ મેળવ્યા અને એમના વિવાહ વિગેરેનો સંબંધ પણ ઠાકુરોમાં થાય છે.

હમણાં ૧૬-૧૭ વર્ષ પહેલાં ઇટાવા જીલ્લાના બંન્ધરા ગામના મલકાનોને ત્યાંના ચૌહાણોએ શુદ્ધ કરી ભેગા કર્યા અને એમના વિવાહ વિગેરેનો સંબંધ પણ જંધારે અને હિંદુ ઠાકુરોમાં તે વખતથી થઈ રહ્યો છે.

અરે એટલે દુર જવાની શો જરૂર છે ? હમણાંજ ૩-૪ વરસ પહેલાં સેંકડો નહિપણ હજારો આપણા ધર્મચ્યુત ભાઈઓને રજપૂત જાતિએ શુદ્ધિ કર્યા વિના પોતાની સાથે મેળવ્યા. કોણ નથી જાણતું કે યુરોપના મહાયુદ્ધમાં અમારા દેશના લાખો બ્રાહ્મણો અને ઠાકુરોએ કાન્સ અને તુર્કીના મેદાનમાં ઇસાઈ અને મુસલમાનોના હાથનું રોધિયું ખાધું અને સેંકડોને તો રોટલી ન મલવાથી કોહી ગએલા ઘોડાનું માંસ ખાઈ ખાઈને નિભાવ્યું જે વખતે એ યુદ્ધમાંથી પાછા આવ્યા ત્યારે કોણે શુદ્ધિ કરી અગર કરાવી ? તમામ જાતિઓ અને ખાસ કરી રજપૂત જાતિએ કંઈપણ બોલ્યા ચાલ્યા વિના બધાને ભેગા કરી લીધા.

જેમકે ૭૦-૮૦ વર્ષ પહેલાં નહિ પણ ૩-૪ વરસ પહેલાં પણ રજપૂત જાતિમાં મલકાનો અથવા ધર્મચ્યુત ભાઈઓને પોતાની સાથે ભેગા કરવાની હિંમત હતી તો એ હિંમત આજે ક્યાં ચાલી ગઈ ? હું તો કહીશ કે રજપૂત જાતિમાં હમણાં પણ એજ હિંમત મોજુદ છે. ત્યારે તો આજે પણ એનો જથ્થો એટલો મોટો છે કે, કોળી, ખારીયાની વિગેરેની હજારો સ્ત્રીઓને પચાવી જઈ ખખર પણ પડવા દીધી નથી. જેમને આ વાતની ખાતરી ન થતી હોય તેમણે મકદૂમ, રાર, બૈજ,

ગોવર્ધન બિંદુ, બાહી, સીંદાના વીગેરે ગામેમાં જઈ પોતાની નજરે
જોઈ આવવું. દાખલા તરીકે ગંગા નદીનો મહીમાં અપાર છે જેમ પતિ
પાવન ભાગીરથી હજારો ગંદા નાળાંનું પાણી લાવે છતાં પવિત્ર કંદેવાય છે

અંગીકારેણ બન્ધૂનાં બ્રાહ્મણાનુગ્રહેણ ચ

પૂયન્તે તત્ર પાપિષ્ઠા મહાપાતકકિનોઽપિયે

અર્થ—જાતિનો સ્વીકાર કરવાથી અને બ્રાહ્મણોની કૃપાથી ગમે
તેવો પાપી માણસ પણ પવિત્ર થઈ જાય છે.

નવાઈ તો આ વાતની છે કે જે જાતિએ પોતાની ઉદારતાથી
પોતાનામાં લાંબા પરદેશી જાતોને પણ મેળવી લીધી તેમાના પ્રેરણા-
ધર્મથી અજાત લોકો પોતાના ભાઈઓને પણ સ્વીકારવા આનામાંની કો
પોતાના અગોને કાપી ફેંકી દેવા તૈયાર થાય, બીજાના બેદરકારવારથી
પોતાના છે તેમને પણ અપનાવવાનો અલૌકિક ગુણ બહી જાય અને
ધર્મના દુશ્મનોના હથીયારે ૩૫ અને એ સંખ્યા આશ્ચર્ય પેદા કરે છે.
ઓ શરણાંગતને અપનાવવાવાળી ભગવાન રામ અને શ્રી કૃષ્ણના જન્મ
આપવાવાળી, શીવાજીને ગોદમાં રાખનારી, હિન્દુધર્મ રક્ષકે રજપૂત
જાતિ! ઉડ, ઉડીને આંખો ખોલી જો, તારા પ્રાણથી પણ પ્યારા વેદ,
બ્રાહ્મણ અને ગાયના દુશ્મન યવનો, તને કોબડી નાખવાની કોણીશ કરી
રહ્યા છે તને ભુલાવામાં નાખી તારા હૃદયના દુકાડા પણ તારી પાસેથી
લઈ લેવાની યોજના કરી રહ્યા છે. ગામે ગામ ઘેરો પડ્યો છે અને તેમને
તારા પાલક મટાડી તારા કટ્ટા શત્રુ બનાવવાની હીલચાલ ચાલી રહી છે
તો ઉડ, ઉભીથા કમર બાંધી મેદાનમાં આવ અને તારા પુત્રોને પરધ
મીઁઓનાં ફાંદામાંથી છોડાવ અને વર્ષોથી વિમુદ્ધ પડેલા પુત્રોને તાર
છાતી સાથે લગાવ. ક્ષત્રિય જાતિકી જય, ભગવાન રામચંદ્રકી જય.

ૐ તતસત્ બ્રહ્માર્પણમસ્તુ ૐ શાંતિ: શાંતિ:

